

บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์

พระยาประสาธวิริยกิจ (เชย ชัยประภา) ผู้ว่าราชการ ๔ จังหวัด

พระยาประสาธวิริยกิจ (เชย ชัยประภา)

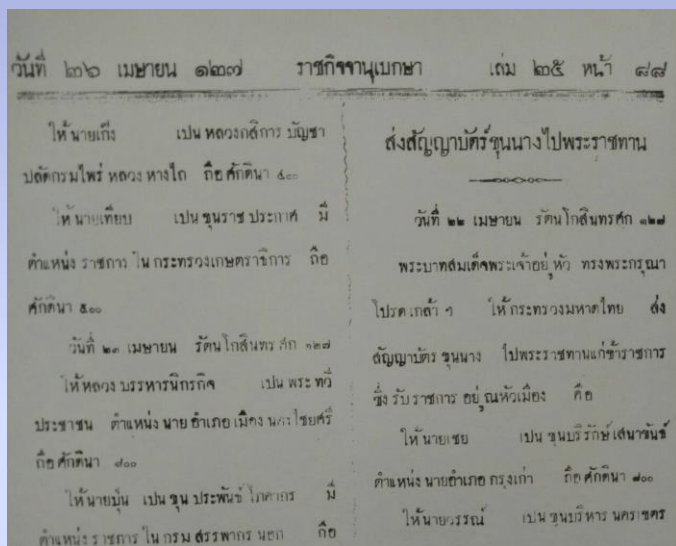
พระยาประสาธวิริยกิจ ท่านมีต้นกำเนิดเป็นสามัญชน เดิมชื่อ “เชย ชัยประภา” เกิดวันเสาร์ที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๒๒ ปีเถาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นบุตรนายแสง นางปรีก มีพี่น้องรวม ๑๐ คน

เริ่มศึกษาที่วัดกษัตราธิราช อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เริ่มรับราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๑ ได้รับพระราชทานยศ พระราชทานบรรดาศักดิ์และเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเป็นลำดับ ได้รับตำแหน่งสำคัญในฝ่ายปกครอง ของกระทรวงมหาดไทย ด้วยความวิริยะอุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการ ตั้งแต่ข้าราชการชั้นผู้น้อยได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น **ขุนบริรักษ์เสนาขันธ์** ตำแหน่งนายอำเภอ กรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถือศักดินา ๘๐๐ ปฏิบัติงานด้วยความจงรักภักดีจนได้เป็นปลัดมณฑล ผู้ว่าราชการจังหวัดถึง ๔ จังหวัด ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๖ ท่านได้ถวายบังคมลาออกจากราชการ รับบำนาญ ซึ่งนับว่าได้ถวายงานพระเจ้าอยู่หัว ถึง ๓ แผ่นดิน และมีอายุยืนยาวได้เห็นความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยถึง ๕ แผ่นดิน ท่านได้ถึงแก่อนิจกรรมในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ รวมอายุของท่านได้ ๘๖ ปี

บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์

พระยาประสาธวิริยกิจ (เชย ชัยประภา) ผู้ว่าราชการ ๔ จังหวัด

ได้รับพระราชทานยศเป็นรอง
อำมาตย์เอก ในวันที่ ๒๐
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔

ได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นหลวง
พรหมประสาธศิลป์ ในวันที่ ๑๗
กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๖

ย้ายไปเป็นนายอำเภอโพทอง
จังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ. ๒๔๕๗

ย้ายมาเป็นนายอำเภอรอบกรุง
จังหวัดพระนครหรือยุรยา ในวันที่
๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๘

ได้รับตำแหน่งเป็นผู้รั้งปลัด
มณฑลนครไชยศรี เดือนตุลาคม
พ.ศ. ๒๔๖๐

ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์
เป็น ขุนบริรักษ์เสนาขันธ์ ใน
วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๑
ตำแหน่งนายอำเภอกรุงเก่า ถือ
ศักดินา ๘๐๐ ตามประกาศราช
กิจจานุเบกษา เล่มที่ ๒๕ หน้า
๘๘

บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์

พระยาประสาธวิริยกิจ (เชย ชัยประภา) ผู้ว่าราชการ ๔ จังหวัด

ย้ายมาดำรงตำแหน่งปลัด
มณฑลอยุธยา ในวันที่ ๒๓
เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๒

ได้รับพระราชทานยศเป็น
อำมาตย์โท และได้รับ
บรรดาศักดิ์เป็นพระทวาราวดีภิ
บาล ในวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ.
๒๔๖๒ ได้มีการย้ายไปรับ
ราชการผู้ว่าราชการจังหวัดหลาย
จังหวัดตามหลัก แห่งการ
หมุนเวียนข้าราชการ ฝ่าย
ปกครอง ชั้นผู้ใหญ๋ของ
กระทรวงมหาดไทยได้เลื่อน
ตำแหน่งขึ้นเป็นผู้รักษา
พระนครศรีอยุธยา คนที่ ๑๖
ในวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๕

ย้ายไปเป็นผู้ว่าราชการ
จังหวัดสระบุรี คนที่ ๘ ในวันที่
๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๕

ย้ายไปเป็นผู้ว่าราชการ
จังหวัดแพร่ คนที่ ๑๐ ในวันที่
๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๗

ย้ายกลับมาเป็นผู้รักษาพระ
นครศรีอยุธยา คนที่ ๑๘ ใน
วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

ได้รับพระราชทานยศเป็น
อำมาตย์เอก ในวันที่ ๘
สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๒

บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์

พระยาประสาธวิริยกิจ (เชย ชัยประภา) ผู้ว่าราชการ ๔ จังหวัด

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗ หน้า ๓๐๑๘

นายร้อยโทเทโพ ศรีจันทร์ เป็นขุนเทพภรณ์ยุทธ มีตำแหน่งราชการในกระทรวงกลาโหม ถึงศักดิ์นา ๖๐๐

นายร้อยโททิม เพ็ชรห่อ เป็นขุนพิทยาต้องหน มีตำแหน่งราชการในกระทรวงกลาโหม ถึงศักดิ์นา ๖๐๐

วันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๗๔
กระทรวงมหาดไทย

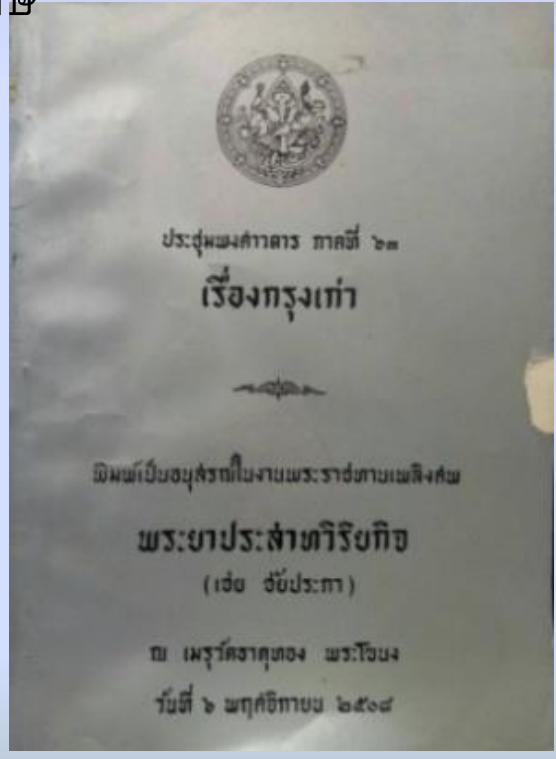
พระทวารวดีภักต (เชย ชัยประภา) เป็นพระยาประสาธวิริยกิจ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ถึงศักดิ์นา ๓๐๐๐

พระจันทชัย (ศิริ วิเศษโกสิน) เป็นพระยาสุริยราชวรภัย

ก่อนที่จะได้กราบถวายบังคมลาออกจากราชการ ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๖ รับบำนาญรวมเวลารับราชการ ๓๕ ปีเศษ

ย้ายไปเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ คนที่ ๙ ในวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ ถึงศักดิ์นา ๓๐๐๐ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๔๗ หน้า ๓๐๑๘

ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาประสาธวิริยกิจ ซึ่งเป็นบรรดาศักดิ์สูงสุดของท่าน

หนังสือหายาก น.๒/๕
จากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ จังหวัด
สุพรรณบุรี

นานาหน้ารัฐ จากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ จังหวัด
สุพรรณบุรี

ภาพพระยาประสาธวิริยกิจ จากหนังสือหายาก น. ๒/๕
หอจดหมายเหตุแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี

นานาความรู้ จากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ จังหวัด

สุพรรณบุรี

พระยาประสาธวิริยกิจ (เชย ชัยประภา) ผู้ว่าราชการ ๔ จังหวัด

พระยาประสาธวิริยกิจ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
พ.ศ. ๒๔๕๙ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย พ.ศ. ๒๔๖๕ จตุรตถาภรณ์
ช้างเผือก

พ.ศ. ๒๔๗๐ เหยียดจักษุพรตติมาลา

บรรณานุกรม

กรมศิลปากร, ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๖๓ เรื่อง กรุงเก่า. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน
จำกัดเกษม

สุวรรณ, ๒๕๐๘. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

ประกาศ เรื่อง ส่งสัญญาบัตรขุนนางไปพระราชทาน (๒๔๕๑, ๒๖ เมษายน). ราชกิจจา
นุเบกษา.

เล่มที่ ๒๕

ประกาศ เรื่อง พระราชทานบรรดาศักดิ์ (๒๔๓๗, ๑๕ พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่
๔๘

เจริญ ตันมหาพราณ.(2015). [ออนไลน์] เข้าถึงได้ : <http://www.facebook.com/Charoen1948/posts/805235116193100/>. (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕).

สำนักงานจังหวัดสระบุรี.(๒๕๖๐). [ออนไลน์] เข้าถึงได้ : http://www.saraburi.go.th/web2/personal_palace/?page=1. (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๕).

สำนักงานจังหวัดแพร่.(2020). [ออนไลน์] เข้าถึงได้ : <http://www.phrae.go.th/index1>. (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕).

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.(2013). [ออนไลน์] เข้าถึงได้ : <http://www.ayutthaya.go.th/showatg.php>. (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕).

เรียบเรียงโดย นางสุรีย์ เดียงจันทร์ นักจดหมายเหตุ